

Lauri Tähkälle eniten Iskelmä-ehdokkuuksia

MUSIIKKI Iskelmä-gaalan palkintoehdokkuuksia on eniten tänä vuonna kahminut muusikko **Lauri Tähkä**, joka keräsi viisi ehdokkuutta. Hän on ehdolla vuoden miesartistiksi ja vuoden viihdyttäjäksi sekä vuoden

albumi -kategoriassa. Vuoden iskelmä -palkintoa hän tavoittelee kahdella eri kappaleella. Seuraavaksi eniten ehdokkuuksia keräsi **Tuure Kilpeläinen** ja Kaihon Karavaani. Yhtye on ehdolla neljässä kategoriassa. **Suvi**

Teräsniskalle ehdokkuuksia keräsi puolestaan kolme. Palkinnot perustuvat Iskelmä-radiokanavan nettisivuilla järjestettyyn äänestykseen, johon osallistui 28 000 ihmistä. Iskelmä-gaala järjestetään Tampereella 17.2.

SAMI LETTOJARVI

Dokkino

Dokkari tutuksi

- Dokkino on DocPointin järjestämä valtakunnallinen lasten ja nuorten dokumenttielokuva- ja mediakasvatus-tapahtuma. Siihen kuuluu elokuvakiertueita ja työpajoja.
- Docpoint-yhdistys tunnetaan myös samannimisestä, Helsingissä vuosittain järjestettävästä elokuvafestivaalista.
- Viime vuonna koululaisien työpajoja järjestettiin 18 paikkakunnalla ja niissä syntyi yhteensä 50 lyhytdokumenttia.
- 11-16-vuotiaat nuoret ovat ideoineet ja toteuttaneet elokuvansa itse. Elokuvien teemana on Yhdessä.
- Dokumenttien aiheita ovat muun muassa sosiaalinen media, joukkueen yhteiselo, yhdessäolon haasteet, oma tilani, päivästä toiseen ja me, uudet suomalaiset.
- Lahdessa Tiirismaan koulun 9B-luokkalaiset kuvasivat kaksi lyhytdokumenttia: Oma tila ja Perjantai-ilta.
- Elokuvia esitetään juhlanäytöskiertueella eri puolilla Suomea. Ne tulevat nähtäville myös Docpointin YouTube-kanavalle ja osoitteeseen docpoint.info/dokkino.

Pinja Ceder, Rasmus Kovanen ja Emil Silenius oppivat työpajassa kyseenalaistamaan: kenen totuutta dokkarit esittävät?

Pelkän havainnoinnin sijaan elokuvantekijät ovat miettineet paljon sitä, mitä elokuvilla halutaan sanoa.

– Näissä elokuvissa on asioita, joilla on väliä ja joita oli tärkeää näyttää, Pinja Ceder sanoo.

– Mulle *Oma tila* -elokuvassa tärkeää oli kertoa siitä, kuinka oman tilan joutuu itse luomaan.

Oman tilan merkitys kiinnosti monissa työpajoissa. Joensuussa esiteltiin nuorisotalon arkea, Turussa pohdittiin huoneen jakamista ja Tampereella mieluisinta asuinpaikkaa.

Yksi aihe oli kuitenkin ylitse muiden. Se on sosiaalinen media.

– Sosiaalinen media ja älypuhelimet ja niiden synnyttämä riippuvuus olivat sellaisia asioita, joista tuli paljon ideoita, kertoo elokuvavertaisista vetänyt **Mikko Toivainen**.

– Virtuaalisen todellisuuden ja todellisen todellisuuden rajankäynti on nuorille merkittävä olemisen tapa.

Elokuviissa nuoret tarttuivat somea sarvista ja pohtivat omaa puhelimen käyttöään ja sitä, miten se vaikuttaa ihmissuhteisiin tai vaikka nukkumiseen. Samalla nuoret myös pölyttivät stereotyyppioita. Nettipelaaja

ei ole laiska tai elä epäterveellisesti, eikä some vain eristä, vaan yhdistää.

Myös vapaa-ajasta ja joukkue-elämästä kertovia lyhytdokumentteja syntyi paljon.

– Suurimman osan ajasta nuoret ovat osa jotakin ryhmää. Nuorten elämä on äärimmäisen sosiaalista, Toivainen sanoo.

Toinen Lahden työpajassa valmistunut elokuva, *Perjantai-ilta*, kuvaa nimensä mukaisesti nuorten illanviettoa. On mopoilua ja mopojen korjaamista, pihäsählyä ja juttelua kavereiden kanssa, energiajuomia ja irtokarkkeja.

– Me mietittiin Yhdessä-teemaa ja siitä tuli se ajatus, että miten nuoret viettävät aikaa yhdessä, Kovanen sanoo.

Elokuviissa nuoret saavat näyttää elämänsä ilon kautta. Kukaan ei moiti puhelimen käytöstä tai jalkakäytävällä ajamisesta. Mopoilijoita kun ei aina katsota hyvällä, Silenius huomauttaa.

Yhdessä oleilun lisäksi elokuvassa ollaan yksin. Sitä ei kauhistella eikä sääliä, ja siinä on tärkeä viesti.

– Me haluttiin näyttää, että aikaa voi viettää myös yksin, eikä siinä ole mitään väärää tai huonoa, Ceder kuvaa.

Bluesin tuolla puolen

Elokat: Lahtelainen Ismo Haavisto seurasi veljeään Aki Kaurismäen elokuvien ihmeelliseen maailmaan.

Ilkka Kuosmanen

Suomeen selviytyttyään syyrialainen Khaled (**Sherwan Haji**) tutustuu Helsingissä paikkoihin. Hän käy myös baarissa. Sen edustalla soittaa bluesia katumuusikko, lahtelainen **Ismo Haavisto**.

Haaviston muusikkoveljeksestä **Marko** on esiintynyt **Aki Kaurismäen** elokuvissa aiemminkin. Ismolle *Toivon tuolla puolen* on ensimmäinen kerta valkokankaalla.

– Kyllähän se jännitti. Onneksi oma kohtaukseni oli jo leffan alkupuolella, sen jälkeen saatoin katsoa lopun vapautuneemmin. Tykkäsin leffasta kovasti, Ismo Haavisto sanoo.

Kaurismäen ja Haaviston tiet ristivät jo vuonna 2014 Lahden Moottoripyörämuseolla **Kari ”Pitkä” Lehtisen** muistokonsertissa, jossa Haavisto antoi ohjaajalle muutaman levyn. Kaurismäki tykästy *Midnight Man* -kappaleeseen, jonka Haavisto on levyttänyt 2010.

– Ei hän sitä mitenkään perustellut. Pyyntö elokuvaan osallistumisesta tuli tuotantoyhtiön kautta loppukesästä.

Kuvaukset olivat syyskuussa Helsingissä. *Midnight Man* saatiin purkkiin neljässä tunnissa.

– Suurin osa ajasta oli odottelua ja erilaista säätöä, mutta olihan sitä mielenkiintoista seurata. En

Khaled (Sherwan Haji) katsoo baarista, kuinka Ismo Haavisto soittaa bluesia kadulla Toivon tuolla puolen -leffassa.

ole soittanut *Midnight Man* pitkään aikaan, joten oli siinä vähän haastettakin, Haavisto tuumii.

Blues on elokuvaan omiaan, sillä Khaledilla menee huonosti jopa blues-asteikolla mitattuna. Hän on menettänyt pommituksissa lähes koko perheensä ja päätyy Suomessa viranomaisten ja rasistien sylkykupiksi.

Haavistolla menee siihen verrattuna mainiosti. Puolitoista vuotta sitten hän päätti jättää työnsä lahtelaisessa soitinkaupassa ja ryhtyä täyspäiväiseksi muusikoksi. Ainakaan toistaiseksi ei ole kaduttanut.

– Viime vuonna tein 110 keikkaa, ja tämäkin vuosi näyttää aika hyvältä. Tuntuu, että se on tuonut omaankin asenteeseen pykälän lisää, kun tätä hommaa tekee nyt täysipäiväisesti, Haavisto sanoo.

Ilmestyykö Haaviston keikkapalkkioihin jatkossa yksi nolla kuuluisan miehen leffalisää?

– Tuskinpa sentään. Mutta toivon tietysti, että tämä poikisi jotain uutta, vaikka keikkoja ulkomaille, Haavisto miettii.

● Ismo Haavisto Reel Lahti -sarjan vieraana ke 8.2. klo 19 Lahden Vaahterasalissa. Tilaisuudessa esitetään *Toivon tuolla puolen* filmikopiona.

Harhauttaako Kaurismäki katsojaa?

Kommentti Ilkka Kuosmanen

Ismo ja Marko Haaviston ohella **Aki Kaurismäen** *Toivon tuolla puolen* -elokuvassa nähdään muitakin Lahden seudun kykyjä.

Orimattilan Mallusjoella osittain asuva **Sulevi Peltola** esittää rahamiestä, jonka fyrikat **Sakari Kuosmasen** rooli-hahmo kynii pokeripöydässä.

Lahden kansanopiston teatterilinjalta opiskeleva **Elias Westerberg** näyttää puolestaan tietokonenörttiä, joka tekisee väärennetyt henkilöpaperit elokuvan syyrialaispakolaiselle (**Sherwan Haji**). Westerbergin aiemmista roolitöistä mainit-

takoon **Metsäkulman Murre Teatteri Vanhan Jukon Pekka Töpöhäntä** -näytelmässä ja rooli TV2:n *Sekasin*-sarjassa.

Ei tietysti sovi unohtaa sitäkään, että Kaurismäki on itse syntynään orimattilalainen, vaikka asuukin nykyisin Portugalissa. Orimattilan kirjasto muistaa kaupungin suurta poikaa erillisillä teemasivuilla netissä. Sivusta on tehty jopa englanninkielinen käännös.

Kaurismäkeläiseen idylliin on kuitenkin ilmaantunut uuden leffan myötä myös säröjä.

Helsingin Sanomien mukaan ohjaaja on ajautunut riitaan lavastajansa **Markku Pätilän** kanssa. Pätilä vaatii markkinaoikeuteen jättämässään haastehakemuksessa 25 000 euroa ja elokuvan esityskopioita tuhotavaksi, sillä lopputeksteihin on hänen lisäkseen nimetty kaksi muutakin lavastajaa.

Sisällöllisesti hämmennystä on herättänyt puolestaan se, että *Toivon tuolla puolen* -elo-

kuvassa Suomi palauttaa Syyriasta tulevia pakolaisia ja väittää raunioiksi pommitettua Aleppon kaupunkia turvalliseksi. Näin ei oikeasti tapahdu, huomautti *Hesarin* **Leena Virtanen** kriitikkissään. Vai tapahtuuko?

Maahanmuuttoviraston tilastojen mukaan Suomesta haki viime vuonna turvapaikkaa 1244 syyrialaista, joista kielteisen päätöksen sai 12 henkilöä. Kaksi syyrialaista käännytetettiin, tuskin kuitenkaan sotivaan Aleppoon. Leffa mahtuu siis periaatteessa faktaan raameihin, mutta iso kuva johtaa harhaan.

Toisaalta Kaurismäen elokuvat eivät ole tutkivaa journalistia vaan aikuisten fantasiaa, joissa faktoja olennaisempaa on ajan henki – se miltä Suomi näyttää ja tuntuu. Esimerkiksi silakkapihvejä ei ole enää aikoihin saanut ravintoloista 8 markalla, ja tuskinpa taantuneimmatkaan suomalaispoiliisit enää hakkaavat kuulustelupöytäkirjoja mekaanisilla kirjoituskoneilla.